Hetedik évfolyam. **48. szám.** **Székely-Udvarhely, 1901. deczember 1.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . 8 korona.
Fél évre . . . . . 4 „
Negyed évre . . . 2 „
Külföldre egész évre 12 „
Papok-, tanitók-, gazdasági egyleti tagok- és közs. elöljáróknak egész évre 6 kor., a tanitó-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 kor.
— Egy példány ára 16 fillér. —
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSI DIJAK:
Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek.
Nyilt-tér sora 1 kor. Hirdetés és nyilt-tér dija előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivata
BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
— Kéziratok nem adatnak vissza. —

A társadalom erkölcse.

— nov. 28.

(*M. N.*) Az emberi felvilágosodás mai állapotában a történelem többé nem vérengző csaták, fejedelmi ünnepélyek, hatalmas versengés lélektelen, együgyü krónikája, hanem oknyomozó buvárlata legfőként a népek cselekvéseiben megnyilatkozó erkölcsi tényezők természetének s igy bizonyos mértékben az előbb tisztán filozófiai irányu história is a természeti tudományok pozitiv szférájába helyezkedett át.

Ezzel a ma már egyedül jogosult módszerrel vizsgálván a mult és jelen szereplő népeinek erkölcsi és politikai evoluczióját, szembeszökő történeti igazságként domborodik ki az a tapasztalati tény: hogy minden nemzet életrevalóságának egyetlen, biztos próbája az, rendelkezik-e a koronkint mutatkozó erkölcsi hanyatlásból való önmegváltás, erkölcsi ujjászületés természeti adományával?

Nem szükség e kiválóan gyakorlati jellegü tétel igazolása végett a história szinpadáról eltünt, hajdankori népek fölvilágositó példáihoz folyamodnunk.

A történeti ujkor még gyakoribb, még közvetlenebb eszközökkel szolgál.

Észak francziáit, a hatalmas, népes, gazdag Lengyelországot nem alkotmányi szervezetének politikai hibái tették tönkre, mert hisz ezek mellet évszázadokon át virágzott, nagygyá lett, hanem uralkodó, minden földi javakban duskáló társadalmának erkölcsi elzüllése, mely aztán lassankint a politikai bünök erjesztő melegágyává lett s elháríthatatlanul előkészitette a nemzeti öngyilkosságot.

S ki tudja, vajjon évszázadok zavartalan belső erkölcsi fejlődése képes lesz-e ujra összegyüjteni azt a könnyelmüen eltékozolt morális kincstárt, mely szükséges és elég volna a jobb sorsra méltó, boldogtalan lengyel nemzet erkölcsi s ezt bizton követő politikai ujjászületéséhez, megváltásához.

Ugyanez a végzetes erjedési, elpangási folyamat mutatkozik napjainkban a nyugati latin nyelvcsalád összes népeinél. Közülök csupán a franczia rendelkezik oly tömérdek, inkább intellektuális tőkével, a mennyivel koronkint fedezni birja a mind ijesztőbb mérveket öltő erkölcsi deficitet. Ám ez a váltógazdaság csak olyan önámitó szédelgés, mint mikor a bukófélben lévő vidéki bankok a betétekből, vagy a tisztviselők nyugdijából fizetnek osztalékot, hátha valami csuda elhárítja az ily módon elodázott katasztrófát?

Ellenben az ifjabb, erőteljesebb, nagy germán népek erkölcsi ellazulását ugy szólván nyomon követi a hatalmas föllendülés, morális ujjászületés.

A mit Macauley mond az angol nemzet, angol társadalom erkölcsi gazdaságának berendezkedéséről, az teljesen fedi az emberi organizmus kiváló anyagcseréjének fiziológiai alapigazságát.

A tisztitó viharnak hétéves periódusa jóformán matematikai pontossággal visszatér a jelenkori Anglia történetében.

A nagy német birodalom politikai konszisztencziájának története még sokkal rövidebb, semhogy a most egyesült németség benső erkölcsiségének egészségtelen elváltozásairól képet alkothatnánk.

Az nyilvánvaló, hogy egyes nagy városokban, legfőként a birodalom metropólisában, Berlinben, a hol hirtelen gyült nagy vagyonok éreztetik bomlasztó hatásukat, jelentékeny lazulások, veszélyessé válható folytonossági hiányok mutatkoznak a régi hires német erkölcs testi lelki valóján.

Bizonyos, hogy a német nemzet a legteljesebb mértékben kész és képes az erkölcsi hanyatlás lappangó lázából való rögtönös, egészséges föllábadásra.

Mi, kelet népei, magyarok, jogos önérzettel merünk hivatkozni ezeréves történetünk legdicsőbb tanulságára: hogy erkölcsi erőnk épségére, a hanyatlásból való önmegváltás lehetségére nézve egyenranguak vagyunk a föld legnagyobb, legvirágzóbb népeivel.

Igaz, hogy az erkölcsi sülyedés legközvetlenebb föltétele, a társadalmi gazdagság nálunk hiányzik s ennélfogva ugy tetszhetik, hogy a szükségből csinálunk erényt. Ám ez csak látszat s legfölebb az erkölcsi romlás lehetőségének méreteit szoritja szükebbre.

De hiszen jól tudjuk, nekünk is meg voltak a multban s meg vannak a jelenben a magunk szomoru bizonyságai, hogy közerkölcsiségünket sokfelől fenyegette, jó részt ki is kezdette a divatos bünök, erkölcsi elfajulások hagyományos »rákja«.

Csakhogy ezzel szemben viszont egészen fiatal rugalmassággal él és áll a közszellem, a közerkölcs ellentállási készsége s ujjászületési képessége.

A mult tanulságaiból táplálkozik az az erős hitünk, hogy a mi közerkölcsiségünk helyenkinti meglazulása csak beteges mellék szimptómája az egyébként erőteljes és egészséges, czivilizatórius fejlődési folyamatnak.

Hisszük, hogy az uj korszak után sóvárgott nemzeti közszellem nemcsak a politikában, hanem az ennél sokkal magasabbra tartott erkölcsi megifjodásban is megtalálja jogos várakozásainak kielégitését.

Ez pedig nemcsak önfentartási ösztönünk parancsa, hanem Széchenyi jósigéje szerint becsületbeli kötelességünk az emberiség iránt, melynek kebelében csak annyiban van létjogunk, a mennyiben nemzeti egyéniségünknek jobb, tisztább valóját, tehát általánosan értékes tulajdonait tudjuk és akarjuk átadni, hogy ilykép méltó részeseivé váljunk a folyton megismétlődő megváltásban, erkölcsi és szellemi ujjászületésben megnyilatkozó, egyetemes, örök haladásnak.

A határszéli rendőri szolgálat. A belügyminiszteriumban tanulmány tárgyává tették a határszéli rendőri szolgálatot, mert annak jelenlegi ellátása a követelményeknek meg nem felel. Ezen tanulmányok eredményeként törvényjavaslat készült, mely szerint a határszéli rendőri szolgálat teljesitésére külön határrendőrség felállitása vétetett czélba. Törvényjavaslat készittetett továbbá három uj csendőrkerületi parancsnokság felállitása tárgyában, melyek egyike, t. i. a nagy-szebeni, a határszéli rendőrség támogatására s a határszél őrizetére lesz hivatva. Az utlevélügyről szintén készül törvényjavaslattervezet és ez a folytatott tárgyalások alapján ujból és véglegesen szövegeztetett.

A kivándorlás. A kivándorlás a mult év folyamán aggasztó mérvben növekedvén, a hatóságok ezen téren követendő eljárásukra nézve körrendeletileg utasittattak s egyszersmind a pénzügyi, kereskedelemügyi és földmivelésügyi miniszterek figyelme ezen, már-már országossá vált bajra fölhivatott. Ezeket a minisztereket felkérte a belügyminiszter, hogy a kivándorlást helyenkint előidéző pénzügyi, illetve közgazdasági bajok orvoslása iránt saját hatáskörükben lehetőleg intézkedjenek. Midőn pedig a „Ligure Americana“ nevü olasz hajózási ügynökség csalárd igéreteitől elcsábitva, Máramaros vármegyéből számos rutén család Braziliába kivándorolni készült tekintve, hogy a közös külügyminiszter utján nyert konzuli jelentés szerint a nevezett államba már korábban kivándorolt honfitársaink a legszánandóbb helyzetbe jutottak, a kivándorolni szándékozók visszatartása iránt ugy a reájuk az Oczeánon tul várakozó veszélyek eléjök tárása, mint anyagi segély- és munkanyujtás, továbbá kérelmeik orvoslása utján minden lehető megkiséreltetett és ez irányban az érdekelt miniszterekkel a belügyminiszter tárgyalást inditott. Nehogy pedig a hatóságokat csak látszata is érje annak, hogy ezen kivándorlási mozgalmat helyeslik, vagy támogatják, utasittattak, hogy a Dél-Amerikába kivándorolni szándékozók részére külföldre szóló utlevelet ajánlatba ne hozzanak. Ennek folytán sikerült is számos családot kivándorlási szándékától eltériteni. A közös külügyminiszter pedig ez ügyben megkerestetett, hogy az ottani konzulainkat a már kivándorolt és ott inségbe jutott magyar állampolgárok telhető támogatására, illetve hazaszállitásuk eszközlésére utasitsa.

Tisztujitás előtti értekezlet. Hogy mennyire vágyott mindenki a vármegyénkben uralkodó békés állapotra, élénk és megkapó képe volt a november hó 28-iki értekezlet, mely Hollaky Arthur főispánunk elnöklete alatt, a vármegyeház kistermében volt. Minden egyes felszólalásból higgadt mérséklet és a megbünhödött multnak óvatos, lehető kerülése irányitott. Nem tekintve a szivek mélyében feküdt sebeknek néhány szóval történt kényszerü felbillentését, melyből a pillanatra kiáradt büzhödt levegőt: jóillatu csendes szellő fuvallata váltotta fel.

Hollaky főispán miután a megjelenteket üdvözölte, kijelenti, hogy az értekezletet a szabad vélemények tájékoztató megnyilatkozása czéljából hivta össze s ez nem zárja ki, hogy véleményét mindenki tetszése szerint nyilvánithassa. Megjegyezvén, hogy ez nem az a forum, a hol a kérdések véglegesen eldönthetők lennének. Az értekezlet tudomására hozza az előbbi megállapodásokat, melyek jelenleg is ujabb megbeszélés tárgyát képezhetik.

Elsőnek emlitette főispánunk az alispáni állás betöltését, melyre — szavait még be sem fejezhette — Damokos Andor dr jelenlegi alispánt kiáltotta ki az értekezlet egyhangulag. Mire az alispán, általános éljenzésektől kisérve, megjelent az értekezleten, hogy véleménynyel szolgáljon az egyes tisztviselőkről. — A főjegyzői állásnál élénk discussio fejlődött ki. Felszólaltak: Nagy Samu dr, Ugron Zoltán, Ugron János, Daniel Károly, Deák Miklós, Papp Mózes, Jaeger Fr. József, Jung-Cseke Lajos, Ajtai János, Sándor Domokos. Főispán a felszólalásokból megállapitja, hogy az eddigi főjegyzőnek hivatalos müködése ellen kifogást senki sem támasztott s kifogásolni valót a maga részéről sem tapasztalt azon idő alatt, mióta ő ezen vármegye élén áll. Az értekezlet egyrésze bizalommal viseltetik gróf Lázár iránt, másrésze azonban Gotthárd János főpénztárnok mellett foglalt állást. — Az árvaszéki elnökségre egyhangulag Barabás András eddigi ülnököt jelölték. — A tiszti-főügyészi állásnál Jánosi Gyula emelt szót s nyilt kérdésnek óhajtja hagyatni azt. Felemliti, hogy Válentsik Ferencz dr eddigi tiszti-főügyészszel szemben Kovács Mór dr akar pályázni. — Az I. aljegyzőségre Szabó István nyilt kérdést inditványoz, mert öcscsét Szabó Gábor III. aljegyzőt a multban történt választásnál mellőzésben részesitették. A IV. aljegyzői állásra lehetőleg vármegyei embert választanak. A többi aljegyzői állásokra az eddigieket jelölték. — Az árvaszéki ülnökök szintén maradnak s csak feltételesen jelölik Ráduly Józsefet. — Mind a három főszolgabirói állásra az eddigi főszolgabirákat egyhangulag jelölték. Az oklándi főszolga-

---

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCZÁJA.

Emlékezzünk régiekről* . . .

Közli tartsafalvi Pálffy Aladár.

Nem tartom érdektelennek, ahogy csak most lefolyt képviselőválasztások alkalmából közzé teszek egy pár 1848. évbeli okmányt, mely az akkori képviselőválasztásra élénk világot vet. Szinte látja az ember nemes Udvarhelyszék polgárait ama lelkesedésben, melyet csak egy eszme adhat meg az emberiségnek, melynek zászlója alatt oly sokan ontották vérüket s mely örök idealja marad népeknek és nemzeteknek, mely lelkesitette Tyrteusunk, midőn ajkáról elhangzott a „Talpra magyar“ varázs igéje, hogy aztán rohanjanak a halálba is ideáljukért, a „szabadságért.“

Épugy mint most van, megvolt az ellenzék akkor s, kik kárhoztatták Kossuthot és elveit; inkább hivén Széchényinek, hogy előbb legyen gazdag s aztán törekedjék szabadságra.

De a lavinát nem lehetett megállitani utjában, kiindulva Párisból rohant végig a vén Európán, seperve maga előtt mindent mi ócska.

Vajjon ne rázott volna-e fel minket, mikor már 300 esztendő óta siralmas volt a magyar nóta?

Ha el is fogadhatjuk Széchényinek emez állitását, de midőn minden nemzet sikra száll ideáljáért, hogyan maradhatott volna tétlenül ama nemzet, mely oly régóta türte a jármot s bár vére hullott Bocskay, Bethlen, Rákóczy alatt s mégis czélját el nem érheté, vajjon maradhatott volna-e tétlenül akkor, mikor a járom lerázására oly jó alkalom mutatkozék?

Bizonyára nem!! És mégis akadtak, oh de hányan az akkori csökönyös nemességben, kik minden áron megakarták akadályozni az idő haladását és nem akarták megérteni a kor intő szavát.

* Okmányok a tartsafalvi Pálffy család levéltárában.

Vajjon nem ez vezette-e ifj. Ferenczi Elek uramat is, midőn megirta levelét Medesérről Pálffy Lajosnak Tarcsafalvára, akkor, a midőn Pálffy Elek királybiró és Jakab Lajos kiadják Udvarhelyszék közgyülésének határozatát körözés végett Gálfly Sándor dullónak Szent-György hava 14. napján 1848-ban.

„Köröztesse járásában s általános köztudomásra juttatás végett igtattasa helységenként jegyzökönyvbe azt:

1-ször, hogy e nemes szék rendei jelen év és hónap 3-án tartott közgyülésekben a kiváltságos nemesség azon önkéntes (!) ajánlatához képest, miszerint azon naptól fogva már a törvény előtti egyenlőséget kimondotta s ilyetén a nemzeti lobogó alatt esküvel is biztositott honfiui ajánlata a rendek által elragadtató illettséggel fogadtatott, határozatban mondották ki azt, hogy: Udvarhelyszék rendei közt, azon naptól fogva egyenlőség vagyon törvény előtt és mindenki adót, katona élelmezést s minden közterheket hordozni, fizetni birtok aránylag egyformán köteleztetik, továbbá

2-szor, ugyanezen közgyülésen a grófi, bárói és nemesi megkülönböztető czimek, törvényhatóságunkbanni megszüntetése határoztatott, oly móddal, hogy szint ugy a magános, mint hivatalos megszólitás ezután különbség nélkül a hivatal neve után teendő csupán *úr* kitétel legyen.

A költői lelkületü dulló, kinek népdalaiban ma is oly sokan gyönyörködünk, bár kevesen vagyunk, kik tudjuk iróját, nem küldötte ki egyszerüen, hanem hozzá csatolta saját utasitásait is.

T. birák, a benni igen érdekes közgyülési határozatot jegyzőkönyvbe igtatván, tegyék mindenkinek közhirül s magokat ahhoz alkalmaztassák, azonban, mivel mindnyájoknak tudtára lehet az, hogy ezen rendelet keletkezésének eszköze azon mentséges nemesség, melynek felszólalására a közterhek elhordozása mindenkire kiterjesztetni, a közelelebbi országgyülésre ment követnek is utasitásul vala adatva, feladva a multakat s méltányolva a jeleni lelkesedést, a falusi előljáróknak kötelessége leszen a közterhekbeni részvételt ugy intézni el a már egygyé olvadott polgárok közt, hogy a szóbeli szemrehányásoknak és rezsendéseknek még csak hire se legyen, minden ember kihallgatandó, a dolgok jeleni állása felől szeliden és okosan értesitendő, nem pd. zsarnokilag kiróvandó lészen a közterhek, a hol pedig e részben a Birák uraim fennakadnak, tőlem kitelhető utmutatással örömest szolgálok.

Demeterfalva, ápril. 21-én 848.

Természetes, hogy ezen határozatoknak kihirdetése nem járt minden nehézség nélkül s nem nélkülözte a humort sem. Tarcsafalván a kihirdetés után a templomból kijövet odaszól a czigány az egyik nemesurhoz:

„No polgártárs adj nekem szivarat, met ugyis egyformák vagyunk“.

„Hm, hm, tán épen egeszen nem“ — feleli rá az öreg.

Ilyen a világ! Egyenlőséget egyformaságnak, szabadságot szabadosságnak veszik! Hjába, az a lelkesedés, mely megteremté őket, talán tulságba ragadni is képes lett volna.

Ilyen viszonyok között történt meg a nép óriási lelkesedése mellett a követválasztás Udvarhelyen. hol a mandátum mellé megadták a szokásos utasitást is a következőkben:

1-ször, tántorithatatlan hüség a fejedelem és a haza iránt, 2-szor unió bárminő uton, 3-szor sajtószabadság, 4-szer közös teherviselés, 5-ször a föld szabaddá tétele, 6-szor a törvény előtti egyenlőség, esküdtszékek, 7-szer a nép felszabaditása és politikai jogokban való részeltetése, 8-szor nemzeti őrsereg felállitása.

Főbb pontokban ezek voltak az utasitások, melyekkel a nagy népszerüségnek örvendő tarcsafalvi Pálffy Jánosnak átadták a megbizó levelet:

Mü székely anya Udvarhely, fiu Keresztur és Bardocz székeknek teljes népgyülése: adjuk tudtára ezennel mindeneknek, a kiknek illik, hogy midőn ezen folyó 1848-ik évi Szent-Iván-hava 27-ik napján, közügyeink feletti tanácskozásra Székely-Udvarhely mezővárosba összeülve lettünk volna: akkoron a folyó évben következő Szent-Jakab-hava második napjára kihirdetett s szabad királyi Pest városában kezdődő és ottan folytatandó országgyülésire törvényhatóságunk részéről követnek Pálffy János atyánkfiát megválasztván, megbiztuk azon jogokkal s kiváltságokkal élni és élhetni, melyek egy törvényhatóság követét illetik s illethetik.

A népgyülés üléséből, Székely-Udvarhelyen Szent-Iván-hava huszonhetedikén, ezernyolczszáz negyvennyolczadik évben.

Macskási Lajos m. p. főkirálybiró. Kiadta főjegyző: Jakab Lajos m. k.

Mindazon lelkesedés mellett, melyek áthatották ekkor a székely megyéket, mint fentebb is emlitém — voltak a nép felszabaditásának és a 48-as vivmányoknak ellenségei. Ifj. Ferenczi Elek leveléből tünik ki ez legjobban, a ki a lelkes hazafit Pálffy Jánost „hóhér kezébe valónak“ nevezi, söt egy 180 aláirással ellátott kérelmet akar benyujtani a vivmányok megsemmisitésére. A nép lelkesedését azonban többé feltartóztatni nem lehetett, 31 tagu küldöttséget választ, hogy a guberniumtól az unió kimondását kérje. Fel is menvén Kolozsvárra és gróf Teleky kir. helytartónak előadták kérésüket, ki azonban hidegen fogadta őket.

A haragtól elragadtatva a küldöttség vezetője Pálffy János oda szólt a kormányzónak:

„Jó, ha 30 küldöttségi tagnak nem lehet megenni, eljön majd a 30 ezer küldőnk is.“

Ilyenek voltak a viszonyok, midőn összeült az országgyülés. Lángban az ország a lelkesedéstől, mely talán most sem lankadt le, mert „nem fajult el a székely vér“. Csakugyan „virad“.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

birát előbb a Hazánk, majd az Ujság cz lapokban megtámadták. „Az ilyen alattomos támadások, jelzi főispánunk, alkalmasok a közönség megtévesztésére, annélkül azonban, hogy alappal birnának. Különösen az „Ujság"-ban emelt vádak miatt a legszigorubb vizsgálatot inditotta s már előre is jelezheti, hogy azok a legkisebb valószinüséggel sem birhatnak. Előre is szolgáljon elégtételül, hogy egyhangulag jelölik Benedek Imrét oklándi főszolgabirónak. A vizsgálat befejezése után pedig rágalmazásért sajtópört inditanak. — A pénztári tiszti állásra nem jelölnek senkit, mivel az jövőre állami kinevezés utján fog betöltetni. Ezek után a főispán köszönetét nyilvánitva a megjelent tagoknak, berekesztette az értekezletet, mely főispánunkat lelkesen megéljenezve — szétoszlott.

Mindenesetre óhajtandó, hogy lehetőleg egyetlen állásában levő tisztviselő se mellőztessék indokolt és alapos ok nélkül. Mert a kiválasztás igen kellemetlen s hasonló az elcsapáshoz. Noha a törvényhatóságnak teljesen autonom joga a szabad választás, reméljük és hinni akarjuk, hogy azt a vármegye közérdekének legjobban megfelelőleg és nem kibuktatási szándékból fogják érvényesiteni összes bizottsági tagjaink. Mivel csakis igy biztosithatjuk a különben szilárd alapokon nyugvó közbékét, mely után oly nagyon vágyakoztunk és a melynek áldásos gyümölcsei eddig is általános elismerésben részesültek.

Heti krónika.

November 28-án.

A még mindig folyó felirati vita némi megszakitást szenvedett e hó 23-án azáltal, hogy Lukács László pénzügyminiszter ekkor nyujtotta be az 1902-ik évre szóló költségvetést terjedelmes és tartalmas beszéde kiséretében. Beszédének első részében ismertette a költségvetést, mig a beszéd második része az életbe léptetendő reformokról szólott. Megtudjuk ebből, hogy a jövő évi költségvetés 1086879000 korona bevétel, 1086749000 korona kiadás s igy 130,000 korona felesleggel állapittatott meg. Nem feledkezett meg a miniszter beszédében az állami tisztviselőkről sem, de a helyzetek javitására kevés vigasztalást nyujt. A válságos gazdasági helyzetre való tekintettel csak egy kisebb összeget vett fel a fizetés rendezésére, mely összeg egy-két alsóbb fizetési osztálynál idéz elé fizetés javitást s igy édeskeveset lendit a tisztviselők dolgán. — Ezzel kapcsolatosan azt is megemlithetjük, hogy Széll Kálmán belügyminiszter benyujtotta a vármegyei számvevőségek és pénztárak államositására vonatkozó törvényjavaslatot, melyet a belügyminiszteri költségvetés kapcsán óhajt tárgyaltatni. Ennek a nemsokára törvényerőre emelkedő javaslatnak főbb rendelkezései a következők: a vármegyei pénzkezelést a vármegye székhelyén levő állampénztárak, a számvevőségi teendőket a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek látják el. A járási számvevői teendőket a pénzügyi számvevőségtől a főszolgabirókhoz beosztott járási számvevők látják el. A törvény életbeléptének napjától az összes megyei, pénztári és számvevőségi állások megszünnek s a pénztári és számvevői tisztviselők rendelkezési állapotba helyezve, az állampénztárakhoz, illetve pénzügyi számvevőségekhez, jelenlegi illetményeikkel, ideiglenesen szolgálattételre beosztatnak. Igy hát megkondult a vármegyei önálló vagyon kezelés felett a halálharang, hogy milyen lesz az a jobbnak remélt másik, azt a jövő mutatja meg. — Egy titokzatos hajót tartottak vissza a londoni vámhatóságok éppen akkor, midőn állitólag kirándulókkal, elindulni akart. A hatóságok gyanuját azon körülmény keltette fel, hogy a hajó nagy fényszórókat, négy tábori ágyut, sok fászenet és salétromot vitt magával. A hajó pedig oly eleséggel volt ellátva, minőket kirándulók nem szoktak magukkal vinni, mint konzerv, ketszersült stb. A hajó 5--600 emberre volt berendezve s a kapitány lepecsételt utasitással ellátva. A lapok e titokzatos hajóról bővebb felvilágositást nem adnak, de nem lehetetlen, hogy a burok segitségére akart lenni valamelyes módon. — Nem csekélyebb hatalom buktatja meg a görög kormányt, mint az evangelium. Ez különösnek látszik, de ugy van. Mozgalom indult meg Athénben, hogy az evangelium az eddigi ó-görög (gelogolit) nyelvről az uj-görög nyelvre ültettessék át mivel a nép tulnyomó része csak ezt a nyelvet érti. Az egyetemi hallgatók, kik tulnyomó részt teologusok tiltakoztak ellene az ellenzékkel, mely az ifjuság nézetét osztotta. Nagyszabásu tüntetéseket rendeztek az uj görög nyelvet pártoló lapok ellen, később a metropolita és a kormány ellen is. A kormányt az ellenzék felelőssé tette a zavargásokért s a kamarában viharos tanácskozások voltak. Erre Teotokisz kormányelnök másnap beadta az egész kormány lemondását. — Tisza Kálmán a kezéből kisiklott képviselői mandatumért nem sokára kárpótolva lesz azzal, hogy a főrendiházban nyert ülést. Ugyanis Degenfeld-Schomburg József gróf a tiszántuli református egyházkerület főgondnoka a főgondnoki czimen viselt főrendiházi tagságról lemondott, miután születése és birtoka révén fog helyet foglalni a főrendiházban. Ez okból Csáky Albin gróf elnök előterjesztése folytán a belügyminiszter a következő legidősebb főgondnok behivását a főrendiházba fogja ajánlani a királynak, ki nem más mint Tisza Kálmán. — Londoni lapok szerint a filipinok fölkelése, ezek leveretése folytán, végéhez ért. A fölkelők ellen küldött hajóraj parancsnoka Roggers tengernagy által kiküldött tengerész csapatok a lázadók táborát Samar szigetén elpusztitották s ezzel a fölkelés el van fojtva, mert Luzán szigetén már egyetlen fölkelő se mutatkozik.

Krónikás.

Szabályrendelet a faiskolákról és fásitásokról.

I. A községi faiskolákról.

1. §. A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t.-cz. 43. §-a értelmében a vármegye területén levő rendezett tanácsu város és község köteles a jelen szabályrendelet hatályba lépését követő egy év alatt az alább megnevezett kiterjedésü faiskola terület beszerzéséről, vagy a már meglevőnek kiegészitéséről gondoskodni.

A faiskolák területének nagysága:

1. Rendezett tanácsu városra nézve 800 □-öl;
2. A községekre nézve 400 □-öl minimális nagyságban állapittatik meg.

Ezen szabály alól kivételnek és egy-egy csoportba egyesittetnek:

a) Magyar-Andrásfalva—Szent-Ábrahámmal;
b) Nagy-Kede—Kiskedével;
c) Tibód—Szent-Tamással;
d) Décsfalva—Magyarossal;
e) Jásfalva—Kányáddal;
f) Ábrahámfalva—Szent-Lászlóval;
g) Dobó—Vágással.

A faiskola létesitése és fentartása alól az 1894. évi XII. t.-cz. 43. §-a értelmében Szentegyházas-Oláhfalu és Kápolnás-Oláhfalu községek mentetnek fel.

2. §. Az 1894. XII. t.-cz. 46. § a értelmében a községi faiskolákban tenyésztendő gyümölcsfajtákul a következők állapittatnak meg: batul, ponyik, aranypármen és törökbálint az almafajokból; dielvaj, téli esperes, téli narancs, izembart és erdei vajoncz a körte fajokból, papirhaju dió, piros és fekete ropogós cseresznye, spanyol meggy, kajszin és őszi baraczk.

A faiskolákban területük 80 százalékán gyümölcs, 20 százalékán pedig a közutak befásitására (vizmosások, futóhomok területek megkötésére) alkalmas fák tenyésztendők.

3. §. A faiskolák részletes üzemtervét a 2. §-ban foglalt határozmányok, valamint az 1894. XII. t.-cz. 47. §-ának szemmel tartásával, minden kis és nagy községi elöljáróság köteles a jelen szabályrendelet hatályba léptét követő egy év alatt elkésziteni s átvizsgálás végett a járási főszolgabiró utján a járási mezőgazdasági bizottság elé terjeszteni.

A járási mezőgazdasági bizottság az üzemterveket a jelen szabályrendelet határozmányai, valamint a gazdasági czélszerüség szempontjából átvizsgálván, a megfelelőket jóváhagyja, a meg nem felelőket pedig intézkedés végett a járási főszolgabirónak adja át.

A járási főszolgabiró intézkedései ellen az 1894. XII. t.-cz. 102. § ában emlitett hatóságokhoz felebbezésnek van helye.

Sz.-Udvarhely rendezett tanácsu városban a faiskola üzemtervét a városi mezőgazdasági bizottság állapitja meg s a vármegye alispánja, a vármegyei mezőgazdasági bizottság meghallgatásával hagyja jóvá.

Az üzemtervek készitésénél érvényesitendő általános szakszerü utmutatásokat az országos gyümölcsészeti ministeri biztos adja meg.

4. §. A községi képviselőtestületek felelősek azért, hogy a megfelelő faiskolák berendezésére és kezelésére, a faiskolákban szükséges munkálatok rendes végzése czéljából egy állandó munkás alkalmazására szükséges költségek a jelen szabályrendelet hatályba léptét követő évre szóló költségvetésben előirányoztassanak.

A mely község azt elmulasztaná, a szükséges költségeket az 1886. évi XXII. t.-cz. 126. §-a értelmében költségvetésébe a törvényhatóság állitja be.

A községi elöljáróság felelős azért, hogy a faiskolák berendezése és kezelése pontosan és a maga idejében történjék, s e czélból a faiskola kezelő felhivására az iskolaszék, illetve az iskolai gondnokság előzetes hozzájárulása mellett és mennyiben az altalános ismétlő — vagy gazdasági ismétlő iskolai gazdasági gyakorlati munkára szánt idő — a faiskolában töltendő idővel megegyezik, az ismétlő-iskola köteleseket kirendelni és felhasználni jogosult.

5. §. A községi faiskolának a jelen szabályrendelet határozmányai szerint való berendezése, fentartása és kezeléséért az 1894. XII. t.-cz. 48. §-a értelmében a községi elöljáróság felelős.

6. §. A faiskola 160 czentiméter magas deszkaléczi, sövény vagy egyéb a nyulak ellen védelmet nyujtó keritéssel veendő körül.

Ha a faiskolák közelében öntözésre szükséges viz a kellő mennyiségben nem volna, az illető községek kutak vagy viztartó medenczék létesitéséről kötelesek gondoskodni.

II. A községi faiskolák kezelése:

7. §. A faiskola kezelésére az 1894. XII. t.-cz. 44. §-a értelmében Sz.-Udvarhely rendezett tanácsu város szakképzett kertészt köteles alkalmazni.

A többi községekben a faiskola kezelésével a községi képviselőtestület a néptanitót, a hol több néptanitó van, azok egyikét bizza meg s méltányos javadalmazásról gondoskodik.

8. §. A faiskola kezelője köteles:

a) a faiskolát az üzemterv s az illetékes hatóságoktól nyert utasitások, valamint a jelen szabályrendelet vonatkozó határozmányai értelmében kezelni, jó karban tartani s a kezelési számadásokat, a melyek a községi számadás keretébe tartoznak vezetni.

b) a községi tanköteles gyermekeket az iskolák tanrendjében megállapitandó időben és az 1894. XII. t.-cz. végrehajtása tárgyában az 1894. évi 48,000. szám alatt kelt földmivelésügyi ministeri rendelet b) mellékletében foglalt utasitás szerint a fatenyésztésben gyakorlatilag oktatni.

A faiskola kezelő néptanitók ezen hatáskörükben elkövetett mulasztásaikért a néptanitókra vonatkozó fegyelmi szabályok értelmében felelősek.

Más faiskola kezelők fegyelmi tekintetben a községi alkalmazottakra vonatkozó szabályok alá esnek.

9. §. Az 1894. XII. t.-cz. 47. §-a értelmében szabadon elárusitható, illetőleg az üzemtervben meghatározott számon tultermelt csemeték eladási árából a faiskola kezelők részeltethetők. A részesedés mérvét a számadás beterjesztése után a községi képviselőtestület évről-évre állapitja meg. (Vége köv.)

Egyházi élet

Értesités. A protestáns felolvasó-estély, mely deczember 1-ső vasárnapjára volt tervezve, közbe jött s elháríthatatlan akadály miatt, deczember 15-én fog a szokott helyen és időben megtartatni. Tárgysorozat a jövő számban. Elnökség.

A roraie-misék holnap (hétfőn) hajnalban veszik kezdetüket a helybeli róm. kath. templomokban. A plebánia templomban hajnali 5 órakor, mig a Ferenczrendiek templomában fél hatkor kezdődnek a misék.

Irodalom.

„Vallási harcz az atya és fiu között. Beszély Szent-István és a székely rabonbánok korából. Irta 1864-ben: Biró Béla, akkor papnövelő-intézeti lelki igazgató, most erdélyi székesegyházi kanonok, királyhelyi apát, kolozsvári plebános. Ára 2 korona." Ezzel a czimmel igen érdekes füzet jelent meg Kolozsvárt, a szerző kiadásában. A füzetnek bővebb ismertetésére visszatérünk.

Révai-Kalendárium. Érdekes füzet jelent meg e czimen. Az eleje naptár és jegyzőkönyv, aztán czikkek következnek irókról és irodalmi kérdésekről, végén gyakorlati tanácsadót találni irodalmi és könyv-dolgokra nézve. Az érdekes kis kötet érdekessége az is, hogy a Révai Testvérek Irodalmi Intézet ingyen küldi.

A Dunántul irásban és képben. Az ország egyik legnagyobb kulturegyletének a Pallavicini Ede őrgróf elnöklete alatt müködő „Dunántuli Közmüvelődési Egyesület"-nek 10 éves fennállása alkalmából diszes irodalmi munka jelent meg az egyesület titkára dr Fodor Oszkár szerkesztésében. A mü czime: „A Dunántul irásban és képben" s czélja, hogy az olvasó közönségnek irásban és képben bemutassa azokat, kiknek jelentékeny részük van abban a békés harczban, melyet a „D. K. E." a magyar faj megtartása érdekében kifejt és hogy felhivja a társadalom figyelmét ama nagy feladatokra, melyeknek megoldását a „Dunántuli Közmüvelődési Egyesület" annyi lelkesedéssel és áldozatkészséggel munkálja. Hogy a hazafias vállalat nagyobb kelendőségnek örvendjen s hogy jövedelmével gyarapitsa a „D. K. E." vagyonát, a szerkesztő jövő évi naptárral és tiszticzimtárral is kibővitette a munkát. A diszes kötet, melynek czimlapját Vajda Zsiga, a jeles festőmüvész rajzolta, az irodalmi, müvészeti és politikai világnak ama jeleseit mutatja be, kiket a Dunántul adott a közéletnek s bemutatja ezenkivül a Dunántul egyes vidékeit sikerült képekben. Az élet- és jellemrajzok valóságos forrásmunkává teszik e kötetet az irodalom történészek számára; a szépirodalmi dolgozatok s a szép illusztrácziók pedig kelendő olvasmánnyá teszik. A kötet ára 2 korona. Megrendelhető a „Dunántuli Közmüvelődési Egyesület" irodájában (Budapest, VIII., Kerepesi-ut 43.), vagy az egyesület főpénztárosánál dr Fekete Ignácznál (V., Béla-utcza 3.)

Hitelügy.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár kezébe vette a Székely-Egyesületi Első Takarékpénztár szanálását. Erre a czélra az Udvarhelymegyei Takarékpénztár több más bank segitségével egy millió K segélyalapot hozott össze és átvette a Székely-Egyesületi Első Takarékpénztár váltótárczájának legnagyobb részét, ugy, hogy a szorongatott intézet adósainak nem kell a hitel felmondásától tartaniok.

A takarékpénztári betevők figyelmébe ajánljuk, hogy akiknek betéti könyvük van a csődbe jutott „Székely-Egyleti Első Takarékpénztár"-tól, azt leghelyesebben ügyvéd által **1902. évi február 12-ig** a helybeli kir. törvényszéknél okvetlenül jelentsék be. **Nehogy** a bejelentés elmulasztása, vagy hibás bejelentés következtében **betétüket teljesen elveszitsék.** A községek elöljáróságait felkérjük, hogy ezen közleményt a szokásos módon minden községben hirdessék ki.

Különfélék.

Tea-estély.

Nőegyesületünk f. hó 7-én, azaz szombaton este tartja meg szokásos teaestélyét a vármegyeház disztermében, mely az előjelekhől itélve, épen oly látogatottnak, kedélyesnek és jövedelmezőnek igérkezik, mint az eddigiek. Ezt igazolja az a népes rendezőbizottsági ülés, mely a mult vasárnap Dr Válentsik Ferenczné, r. b. elnök elnöklete mellett a szükséges intézkedéseket körültekintő figyelemmel, dicséretre méltó egyetértéssel és nagy buzgósággal tette meg.

Asztalteritésre és az étkező közönség kiszolgálására a következő hölgyek vállalkoztak: 1. Bod Etelka, Félegyházi Mariska, Lányi Rózsika, Mezei Ibolyka, Roediger Erzsike és Szabó Ilonka 32 személyre, 2. Solymossy Panna, Zágoni Gizike és Varró Mariska 12 személyre, 3. Doros Györgyné, Gyarmathy Mariska és Szarka Árpádné 12 személyre, 4. Csiszér Gizike és a Daróczi nővérek 24 személyre, 5. Szöllősi Irénke, Tompa Katinka és Tompa Ilonka 12 személyre. Pezsgős sátorban árulni fognak: Homolay Lajosné, Lántzky Piroska, Szabó Gáborn és dr. Válentsik Ferenczné. 2. Teát és fekete kávét Fejes Áronné, Szabadi Tivadarné és Madarász Irén. 3. Sültet Fankovich Gyuláné, Félegyházi Antalné és Gyarmathy Sándorné. 4. Bort és borvizet Doros Györgyné, Medgyes Emma és Szarka Árpádné. 5. Czukrázdában: Becsek Aladárné, Dr Lukácsffy Istvánné és Koncz Lotti. 6. Szivarsátorban: Madarász Beátrix, Solymossy Ágnes és Varró Berta.

Az előleges gyüjtés eredménye 457 korona 80 fillér, ehhez hozzájárultak: 1. Dr Válentsik Ferenczné és Szabó Gáborné gyüjtőivén a vidékről: Haberstumpf Károlyné és Gáspár János 5—5 K, Máthé Pálné, Thury Gergelyné, Gálffy Endréné 2—2 K, Bedő András 1 K, Biró Áronné egy kappan, özv. Gyarmathy Sándorné 1 pulyka, Ugron Gáspár 1 pulyka, Szabó Istvánné 4 drb kenyér. 1. sz. gyüjtőiv összege: 17 K, 2 pulyka, 1 kappan, 4 kenyér.

Dr Válentsik Ferenczné és Madarász Irén 2. sz. gyüjtőivén: Dr. Mezei Ödönné, Molnár Lajos, Dr. Simó Balázs és Klein Zsigmond 10—10 K, Szabó Albert, Ugron Lázárné, Barcsay Károly, Waldmann Lajosné, Dr Soó Rezső és Teichner Jakab 5—5 K, Zöld János, Rösler és Gábor czég, Virágh József, Persián János, özv. Török Pálné, dr. Bodolla Gábor, Jánosi Gyuláné 4—4 K, Koncz Árminné, Gönczi Lajosné, Jung-Cseke Lajos, Ehrenreich Albert 3—3 K, Gyertyánffy czég, Gáspár István, Dr Gramling László, Fejes Áron, özv. Fehérvári Lajosné, Szakács Károlyné, N. N., Sziegmund, Homolai Lajosné, Dr Lukácsffy Istvánné, özv. Szakács Mózesné, Walter Vilmosné, Weiss Hermann, Madarász Irén, Németh Albertné, özv. Farczádi Lajosné, özv. Válentsik Józsefné, Lázár Kálmán, Diemár Károly, Dr Grandpierre Károly, Halász Imre, Szabó István, Kelemen Ilona, Csanádi Zalánné, Dr Kovács Móriczné, Finkér Lászlóné, Tassaly Józsefné, Spanyár Pálné, Diószeghy nővérek, br. Orbán János, Krausz Ernőné, Hann Károlyné, Felszeghy Dénesné, dr Egyed Balázsné, Bagossy Béláné és Simó Mátyásné, özv. Kiss Ferenczné, 2—2 K, N. N., Gál Sándorné, Sipos Károly, Bolyay Gáspárné, Sterba Ödönné, Dézsi Antalné 1—1 K, Ernst György tészta, Bagó Gyula 2 üveg likör, Csató és Kun 1 üveg rum, Bresztovszky 1 üveg rum, Farczádi czég teasütemény, Szentpétery Gergely rum és tea, N. N. 40 f. 2. sz. gyüjtőiv összege 188 K 40 f és 2 üveg likőr, 3 üveg rum és tea, tészta és teasüteményt.

Medgyesy Emma és Daróczi Ilona 3. sz. gyüjtőivén adakoztak: Ilyés Miklós 5 K, Persián Jánosné, Szöllősy Sámuelné és Doros Györgyné 4—4 K, gróf Lázár Ádámné, Zimni Ferenczné, Gyarmathy Ferenczné, Ugron Istvánné 3—3 K, Róbert Antalné, Becsek Aladárné, Dózsa Jakabné, Mátéffy Domokosné, Biró Sándorné, Baranyai Gyuláné, Zonda Józsefné, Tamás Albertné, Martinovich Szilárdné, Dr Kassai Albertné, Embery Árpádné, Szabó Andrásné, Barcsai Károlyné, Félegyházi Antalné, Cseheli Adolfné, Nosz Gusztávné, László Domokosné, Kassai Ákosné, dr Solymossy Lajosné, Riemer Gusztávné, dr. Vith Gerőné, Barabás Andrásné, Papp Zakor Endréné, dr Pál Ernőné, Fankovich Gyuláné, Pap Andrásné, Barabás Jenőné, Bartha Gáborné, Hargita Nándorné, Vánki Kálmánné, Hein Pálné, özv. Miklósi Károlyné és özv. Kassai Endréné 2—2 K, Pillich Lajosné és Maráth Józsefné 1 K 20 f, Flórián Gergelyné, Kertész Albertné, N. N., Molnár Károlyné, Gyertyánosi Károlyné, N. N., Sziegmund Józsefné, Zárug Antalné, Milcsevits Jánosné, Hukk Kálmánné, Nagy Lajosné, Fernengel Frigyesné, Trattner Józsefné, Spaller József és Tompa Árpádné 1—1 K, Schuszter István 2 kenyér. 3. sz. gyüjtőiv összege 115 K 40 f és 2 kenyér.

Hlatky Miklósné és Fankovich Gyuláné 4. sz. gyüjtőivén: Dr Damokos Andorné 10 K, dr Válentsik Ferenczné 10 K, Hollaky Árthurné és dr Imreh Domokos 6—6 K, Hollaky Arthur, dr Nagy Samu, Zálogkölcsönintézet és Steinburg Ottóné 4—4 K, Szabó Árpád 3 K, Flórián Kristóf, Orbán, Nagy és Tamás czég, özv. Kandó Mózesné, Roediger Gyuláné, dr Lengyel Józsefné, Sándor István, dr Urbányi Istvánné, dr Ráczkövi Sámuel, Györffy Titusz, Demeter Dénesné, Weinberger Fanni, Schuller Mihály, Bresztowskyné, özv. Szabady Ferenczné, Szakács Zoltánné, Illyés Vilma, Rösler Károlyné, Fernengel Gyula, Müller Ilonka, Bodrogi Sándorné, Betegh Pálné, Pálffy Károlyné, Solymossy Jánosné, Udvarhelymegyei Takarékpénztár, Székely Dénesné, Szabó Károlyné, Licht Gyuláné, özv. Szabó Farkasné, N. N., Amberboj Józsefné, Macskásy Ignáczné, Gáspár Balázsné, Bod Károlyné, Gergely Ferenczné, Novák Károlyné, Hlatky Miklósné, Lányi Imréné, özv. Pálffy Ferenczné és Vargha Ida 2—2 K, ifj Drágomán Domokos, Lázár Róza, Nagy Benedek, Miklósné, Nagy és Konrád czég, Simó János, Solymossy Endréné, Schuller Jánosné és Gábor Zsigmondné 1—1 K, Holstein Samuné 80f, Balázsy Ignáczné 1 kiló kolbász, dr Damokos Andorné 1 torta, Demény Ferenczné 2 kiló kolbász, Gáspár József tea és rum, Gergely János 1 liter rum és tea, id. Solymossy Lajosné 3 kenyér. 4. sz. gyüjtőiv összege 136 K 80 f és 1 torta, 3 kiló kolbász, 2 liter rum és tea, 3 kenyér.

Fogadják ugy a nemes szivü adakozók, mint a gyüjtők, kik szives fáradozásaikkal a teaestély anyagi sikerét előre is biztositották, a rendezőbizottság hálás köszönetét.

— **András napja** alkalmából tegnap Damokos Andor dr alispánunknál tisztelgett a vármegye tisztviselői kara, melynek nevében Lázár gróf főjegyző mondott üdvözlő beszédet. Az alispán a tőle megszokott szivességgel fogadta a tisztelgőket s jóleső érzéssel mondott köszönetet Részünkről is őszintén csatlakozunk a sok jókivánatokhoz!

— **Tudnivalók.** A helybeli Jótékony Nőegyesület e hó 7-iki tea-estélye a vármegyeház disztermében este 7 órakor, mig a tánez 10 órakor veszi kezdetét. Belépő-jegy személyenként 1 korona, tanulóknak 50 fillér, karzatjegy 1 korona. Minden ételnek és italnak megszabott ára van: Egy adag bármiféle hidegsült ke-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

nyérrel 60 f, 1 adag bármiféle tészta 30 f, 1 adag tea tejjel v. rummal 30 f, 1 adag feketekávé 20 f, ¼ lit. finom vörös bor 60 f, ½ lit. tiszta asztali bor (fehér) 60 f, borszéki viz literenként 24 f, szikviz (soda) üvegenként 20 fillér. Szivarok szabott árban, minőség szerint.

— **Esküvő.** Szeless Félix homoródoklándi kir. járásbirósági irodavezető tegnap (szombaton) délelőtt 11 órakor tartotta esküvőjét Spaller Ilonkával a helybeli plébánia templomban.

— **A helybeli Székely-Dalegylet** pártoló tagjai tiszteletére ma (vasárnap) a Budapest-szálló nagytermében tartja dalestélyét.

— **A polgári egylet** holnapi filléréstélyét Budik nővérek, Mészáros Zoltán és Klein Ármin rendezik. Czikmántori Berta felolvas, Zakariás József és Bedő Béla hegedü-duettet adnak elő, Derzsi Kata szaval, Csányi Aurél monológot ad elő és Makaria József énekel.

— **Vármegyénk községi és körjegyzői** Ráduly Sándor lövétei jegyző, egyleti elnök vezetése alatt tartották meg rendkivüli közgyülésüket e hó 28-án a vármegyeház sorozó termében. A közgyülésen majdnem az összes tagok résztvettek. Az elnökön és Máthé János alelnökön kivül ott voltak: Ádám Dénes, Barra Lajos, Benedek Keresztély, Benedek Ferencz, Betegh Pál, Biró Károly, Csomor Gábor e. jegyző, Fazakas Dénes, Ferenczy Lajos, Gálffy István, György Jeremiás, Hegyi Zsigmond, Jakabházy Gábor, Katona Ferencz, Kiss Jenő, Marossy Mózes, Menyhárt János, Ozsváth Áron e. pénztárnok, Péter Albert, Szász Dénes, Szabó Sándor, Török Lajos (Darócz), Vajda Ferencz és Vass Mihály. Nem is csoda, hogy ily nagy volt az érdeklődés, mert hiszen érdemes jegyzői karunk minden egyes tagját közvetlen érdeklő kérdés képezte megbeszélés tárgyát. S hogy ez felszinre került, méltán voltak hálás elismeréssel általánosan tisztelt és szeretett atyamesterük: Damokos Andor dr alispán iránt, aki gazdag tapasztalattal, legjobb lelkiismerettel és sok jóakarattal — az egyes községek megterhelése nélkül — kiván segédkezet nyujtani községi és körjegyzőinknek, a közigazgatás e legterheltebb munkásainak. Uj, de régen óhajtott s most már elodázhatlan szükséget képező segédjegyzői állások szervezését tüzte feladatául alispánunk. Még pedig tisztesseges megélhetést biztositó számitással, ujabb teher kirovása nélkül. A mostani anyakönyvi helyettesek, községi adószedők, marhalevélkezelők, segédadómunkások, adóvégrehajtók s ehhez hasonló apróbb-cseprőbb fizetéses emberek helyett, az eddig meglevő dijazások mellett, a segédjegyzők végeznék a teendőket az azokhoz megkivántató pontossággal és szakértelemmel. Oly nagy fontosságu kerdes, melynek üdvös voltát első pillanatra nem is lehet mérlegelni. Most tehát a részletesebb ismertetést elhagyjuk, de visszatérünk reá akkor, midőn a nagyszabásu tervezet alispánunk tisztitó rostáján átszürődött s teljes egészében előttünk lesz. Addig is azonban üdvözöljük az eszmét s mielőbbi megvalósitását a pontos és megbizható — népünk jól felfogott érdekeit minden oldalon szem előtt tartó — közigazgatás kiépitése szempontjából ohajtjuk!

— **Halálozás.** Özv. László Ferenczné Török Ráchel 69-ik éves korában, f. évi nov. 23-án elhunyt. Temetése 25-én az unitárius vallás szerint volt s az ev. ref. temetőbe helyezték városunkban. Török Lajos, Török Elek, Török Miklós és nejök, valamint Török Pál, Török Anna, Török Juli, Török Dénes, Török Rózália testvérei; Török Mária, Török István, Török Anna, Török Ágnes, Török Ilona, Székely Ágnes és Székely László unokatestvérei gyászolják.

— **Műkedvelői szini-előadást** rendez e hó 8-án a polgári önképző egylet kebeléből alakult műkedvelő társaság. Almási Tihamér „Czigány Panna" cz. 3 felvonásos népszinműve kerül előadásra. Az igen élvezetes estét igérő előadásra már előre felhivjuk közönségünk figyelmét.

— **Gondatlan anyák.** Alig mulik el hét, hogy piczíny gyermekek szerencsétlen haláláról ne jőne hir hol egyik, hol másik községből. A legtöbb eset az anyák vétkes gondatlanságából történik. Most is ilyenről értesit lapunk tudósitója Korondról, hol Lőrincz Jánosné 1 éves és 4 hónapos Ferencz nevü fiát a szoba földjén egymagába hagyta, mig a szabad tüzelő alatt lobogott a tüz. Mintegy félóra mulva az anya visszatért, de már ekkor gyermekét több helyen össze égve, eszméletlen állapotban találta. A gyermek majdnem három hét mulva — minden orvosi gyógykezelés nélkül — kiszenvedett. Az eset megdöbbentő és népünk gondolkozás módjára szomoru képet vet. Ha idejében orvosi segélyt nyer a kis csöpség valószinüleg életben maradt volna.

— **Fekete József borbély és fodrász** a vármegyeház épületében levő üzletét holnap (hétfőn) a Kossuth-utczába (Florián-féle épület) helyezi át.

— **„Hunczfut" a fináncz.** Fináncz: (Két deczi bort kér s pityizálgat mellette.) Na hát hogy megy az üzlet vendéglős ur? — Vendéglős: Nagyon rosszul. Nincsenek (!) ma már lump-emberek. Alig vetődik be néha napján valaki s az is csak két deczi bor mellett kuczorog. — Fináncz: No, mert tudja, az ujabbi rendelet értelmében a korcsmák számát redukálni kell s épen az öné is a beszüntetendők között van. — Vendéglős: ?!?!?!... — — Fináncz: (zsebéből kiveszi a már elkészitett blankettát.) Épen azért tehát irja alá ezt a jegyzőkönyvet. Vendéglős: De hát akkor én miből élek? Hisz egyedüli jól jövedelmező üzletemtől megfosztanak. — Fináncz: (Ekkor a jegyzőkönyvvel készen levén, távozóban.) Adok egy tanácsot. Ugy tudom, hogy az urnak nem a korcsmárosság tanult mestersége; ebben csak a pancsolás művészetét sajátitotta el — tehát térjen vissza becsületes, tanult foglalkozásához. Isten áldja meg! — Vendéglős: (Szidja az egész világot.) Szerencsés nyaktörést!

— **Remekirók Képes Könyvtára.** A magyar és világirodalom kincsesháza lesz az a kolosszális vállalat, mely fennebbi czim alatt Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) kiadásában megindult. Az emberi szellem termékeinek szinét-javát fogja felölelni a »Remekirók Képes Könyvtára«, azokat a müveket, melyeket évezredek, évszázadok, vagy legalább nemzedékek magasztalása hirdetett szépnek; melyeket igy a mult már ugyszólván szentesitett s a melyek ismerete nélkül iskolázott embert képzelni sem lehet. Az erre vonatkozó és lapunk hirdetési rovatában levő »Megrendelő-iv«-et kellően kitöltve, kérjük lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

— **Karácsoni és uj-évi ajándékoknak** legalkalmasabb képes könyvek, ifjusági iratok, szépirodalmi és diszművek legnagyobb választékban kaphatók a „Székely-Udvarhely" kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkereskedése) Székely-Udvarhelyt. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesit.

— **A gyermekbetegségek keletkezéseinek** meggátolhatása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett es erős ellentálló képességet kifejtő szervezettel birjon, mely a baj csiráját fejlődni nem engedi. — Különfele ezt czelzó gyógyszerkészitmenyek vannak forgalomban, de általánosan tudott dolog, hogy csak egyetlen szer létezik, mely a hozzá füzött várakozásnak minden tekintetben megfelel; s e szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj beveteletől undorodnak s ezért nagyon hézagpótló a Zoltán-fele csukamájolaj, melynek sem ize, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szivesen veszik be. Tápereje nagy és könnyen emeszthető. Üvegje 2 korona a gyógyszertárakban.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A következő sorokat vettük: A helybeli nőegyesület által meginditott gyüjtés, a szegény gyermekek felruházása céljából — igen szép eredménynyel folyik. Eddig begyült mintegy 240 korona és viseltes ruha is szép számmal. Miután a segélyezés éppen most van folyamatban, egyesületi jegyző felkéri mindazon szives adakozókat, kik még nem kézbesitették az igért ruhanemüeket, kegyeskedjenek azokat lakására küldeni. A segélyezés — a mennyiben lehetséges lesz — egész télen át fog folyni, ép azért ez idő alatt bármikor bármit, de főként fiugyermekek részére fölhasználható viseltes ruhákat, lábbelit bármilyen nagyságban, a nélkülöző, nyomorgó apró népség nevében a leghálásabb köszönettel fogad.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betüvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt Fernengel Gyulánál kaphatók.

Olcsó butor. Hat szék és egy diván eladó. Értekezhetni Köteles Gyula kocsigyártónál, Kossuth-utcza.

Valódi bort venni akarók kérjenek árjegyzéket Székely Borkereskedéstől Székely-Keresztur.

Ének- és zongora órákat ad leányoknak egy ének-tanitónő. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó fajgalambok. Tizennyolcz igen szép fajgalamb jutányosan eladó. Egyenkint is megvehetők. Czim e lap kiadóhivatalában.

Kitűnő minőségü friss tea-sütemény kapható naponta Ernst György czukrászatában Székely-Udvarhelyt.

Közgazdaság.

Az **Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület** e hó 28-án, a vármegyeház kistermében Damokos Andor dr. alispán, egyleti ügyvezető-elnök elnöklete alatt tartotta meg rendkivüli közgyülését, melyen ugy a tagok, mint a gazdaközönség minden rétegéből igen szép számban vettek részt. Az elnöki megnyitó után a gazdasági munkás és cselédsegélypénztár szervezetét s magát a segélyezés módozatait Hollaky Arthur főispánunk, az egyesület tiszteletbeli tagja, megkapóan és meleg közvetlenséggel ismertette. Elismeréssel adózván egyszersmint Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszternek, ki azt megteremtette. Inditványára kimondotta a közgyülés, hogy az egyesület magáévá teszi a pénztár ügyét s azt tőle kitelhetőleg támogatja. Aláirási iveket bocsát ki s azzal tagjai és általában a gazdaközönség körében pártolókat szerez. Felkéri a gazdákat, hogy a beállott cselédfogadási időszakban hassanak oda, hogy minden gazdasági cseléd és munkás beiratkozzék a tagok sorába. A kisbirtokos gazdákat is felveszik tagnak. Ugron János szintén melegen pártolja az üdvös intézményt s abban a cselédek és kisgazdák jövőjét látja megalapitva. Lajos János szintén magasztalja a törvényt. Inditványozza, hogy faluról-falura felolvasásokban ismertessék meg annak előnyeit és a taggyüjtést igy eszközöljék. Elnök kijelenti, hogy a közgyülésnek az ismertetés a czélja s kéri a jelenlevőket: terjeszszék az eszmét. A közgyülés egyhangulag elhatározza, hogy a segélypénztár alapitó tagjai sorába lép.

Ezután Hlatky Miklós e. titkár az egyesület módositott alapszabályait ismertette. Majd Lajos János intensivebb müködést óhajtana. Damokos dr. elnök a részvétlenségben találja okát, hogy nagyobb akcziát eddig nem fejthetett ki az egyesület. Melegebb támogatást kér. Hlatky kijelenti, hogy régebben az egylet vetőmagot, ingyen gyümölcsfát, gépeket stb. adott tagjainak s most is az volna törekvésük, de még a heremag eladásra sem birták összehozni, szövetkezésre birni a gazdákat — részvétlenségük miatt. Erőszakkal jót senkivel sem lehet tenni, ahhoz az illető jóindulata is szükséges. Ugron János a szövetkezést pártolja s tekintettel a válságos és szomoru képet nyujtó gazdasági viszonyokra inditványozza, hogy a földmivelési minisztertől kérjenek 30%-os kedvezményt a bikavásárlásoknál. Ugy ezt, mint Hollaky főispánnak egy tenyésztehén és borju kiállitás rendezésére vonatkozó inditványát elfogadták. Tavaszra zab és pityóka vetőmag kedvezményes kieszközlésére kérték a választmányt, mely felhivja az árviz által károsult gazdákat, hogy ebbeli szükségleteiket folyó évi deczember havában az elnökséghez jelentsék be.

Szerkesztői üzenetek.

Lapunk munkatársait, kik a küszöbön levő karácsonra alkalmi dolgozataikkal ünnepi számunkat gazdagitani ohajtják, e helyen kérjük fel, hogy azokat legkésőbb e hó 10-ikéig okvetlenul beküldeni sziveskedjenek.

B. I. S.-Szt.-György. Sem az eddigiért, sem az ezutániakért pénzbeli fizetséget nem várunk. Viszont szives üdvözlet!

B. P. D. Portós levelektől jövőre sziveskedjék megkimélni, mert ezután különben sem fogadjuk el.

K. M. F. Közelebbről besorozzuk. A legaprólékosabb kérdések tulajdonképen a legszükségesebbek. Szives üdvözlet!

BETEGH PÁL,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Hivatalos rész.

A fásitásokról. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 15741—901. alisp. Valamennyi községi elöljáróságnak. A vármegye törvenyhatósági bizottságának mult évi junius hó 10-én tartott közgyülesából a „faiskolákról es fásitásokról" alkotott vármegyei szabályrendelet a földmivelésügyi m. kir. minister urnak f. evi november hó 4-en kelt leiratával jóváhagyatott. Ezen szabályrendelet a vármegye hivatalos lapjaba is egyidejüleg közzététetvén, felhivom, hogy azt gondosan áttanulmányozva, mindazon intézkedéseket, melyeket a szabályrendelet a község és illetve, a községi elöljáróság hatáskörébe utal, a szabályrendeletben megjelent idők alatt es illetve az abban megjelölt módon tegye meg. Különösen felhivom a községi elöljáróság figyelmet arra, hogy a szabályrendelet 1. §-a értelmeben köteles a község 1902. évi november haváig az ezen §-ban megjelölt kiterjedésü faiskolaterület beszerzéséről vagy a mar meglevőnek kiegészitéseről gondoskodni. A 3. §-a értelmeben köteles a községi elöljáróság a fenti időpontig a faiskola részletes üzemtervet elkésziteni és a járás főszolgabirája utján a járási mezőgazdasági bizottság ele terjeszteni. A további netán szükséges utasitások közvetlenül a járási főszolgabirótól kérendők. Székely-Udvarhely, 1901. november 15-en. Dr. Damokos, alispán.

Sertesvesz. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 16542—901. alisp. Udvarhely varos polgármestere és valamennyi község elöljaróságának. Közhirre tetel végett ertesitem, hogy Béta község sertés allomanyában a sertésvesz szórványosan fellepvén, az udvar zárlat elrendeltetett. Sz.-Udvarhelyt, 1901. evi november hó 28-an. Damokos alispán.

Elveszett marhalevelek, eltünt és felfogott állatok Udvarhelyvármegye alispánjától. 16155., 16351., 16354., 16445., 16352., 16420—901. alisp. Valamennyi községi elöljáróságnak. Körözés végett értesitem, hogy muzsnai Kinda Dánielnek a muzsnai határról egy 15 eves barna kanczája (jobb czombján es jobb lapoczkaján M bélyeg sütve) eltevedt. Dályai Zakariás Ferencznek 2 drb tehene szekerbe befogva, Homoród községből f. hó 16-án eltünt. Az állatok: fehér szőrüek, egyik kajla, másik szétálló szarvu es 5—6 évesek. Ravai Izsak György a tulajdonát képező 77216., 77217. tvh. és 507. es 508. községi számu marhalevelei elvesztek. Márefalvi Máté Lajosnak 1 drb egy es féleves mencsikója (homlokán csillag, hátsó bal lába kesely) elveszett. H.-Abásfalván pedig f. hó 5-én egy jegy nélküli tehén és Szederjes községben 1 drb 3 éves herélt barna ló felfogatott. Sz.-Udvarhely, 1901. nov. 25-en. Alispán helyett: Gróf Lázár, főjegyző.

Hirdetések.

Szám: 7289—901. fszb.

Árverezési hirdetmény.

Száldobosi közbirtokosság tulajdonát képező „Barthabércz" nevü erdőrészben eladásra kijelölt és szakközeg által 57.818 koronára becsült tölgyerdőnek eladására az árverést **folyó évi deczember hó 19-ike d. e. 9 órára** tüzöm ki azon község házához.

Bánatpénzül a kikiáltási árnak 57,818 koronának 10 százaléka teendő.

Részletes feltételek ezen hivatalnál a hivatalos órák alatt megtehinthetők.

Okland, 1901. november hó 20.

Benedek Imre,
főszolgabiró,

Sz. 10163/901. szb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye sz.-kereszturi járáshoz tartozó Szent-Erzsébet székhelylyel rendszeresitett körbábai állás megüresedvén, ennek betöltésére pályázatot nyitok.

A körbábai állás jövedelme:

1. Rendes fizetés 100 korona.
2. Lakbér illetmény 40 korona.
3. Minden szülési esetnél 2 korona müködési dij avagy rendes véka tiszta gabona.

Ennélfogva felhivatnak a pályázók, hogy folyamodványaikat **f. évi deczember hó 16-ig** annál is inkább az alólirthoz adják be, mert a később beérkezett folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Székely-Keresztur, 1901. november 7-én.

Dollny Róbert, szolgabiró.

1242. sz. folyó 1901. vh.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. birósági végrehajtó közhirré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnak 809/6. 1901. plg. számu végzése által gyulafehérvári Deutsch Ado. fczégnek, gyulafehérvári takarékpénztárnak, a magyar agrár banknak és kolozsvári kereskedelmi részvénytársaságnak, sz.-udvarhelyi országgyülési követ Ugron Gábor ellen 8300 K, 10000K, 10200K, 5100 korona tőkék s járulékaik iránti ügyben, alperesnél Bethlenfalván és a 17 falu havasán összesen 3677 K 14 fillérre becsült következő javai u. m.: négy drb mantéfáni nagy tehén, nyolcz drb mantéfáni 3 éves ünőtinó, hét drb mantéfáni 2 éves ünőtinó, hat drb mantéfáni 1 éves ünőtinó és még 12-től 23. tétel alatti ingók Bethlenfalván alperes udvara helyiségében **1901. deczember hó 9-én, délelőtt 8 órakor** nyilvános árverésen elfognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet igérőknek elfognak adatni.

Az árverési feltételek a birósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesitést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Székelyudvarhelyi birósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1901. november hó 30-án.

BIRÓ SÁNDOR s. k.,
kir. végrehajtó.

Belbirtokeladási hirdetmény.

A székelyudvarhelyi szent Ferencz rend Székely-Udvarhely városban a Szombatfalvi-utczában lévő teher mentes beltelkeit örök áron eladja. 12 telek kerül eladásra és pedig: a »Rákóczi« czimü vendéglőtől Dávid Gergely ur házáig.

Fizetési feltételek:

1. A vásár megkötésekor a vételár egy negyed részének kifizetése.

2. A vételár többi részének kifizetése idejét a vásárlók határozhatják meg.

A Kossuth-utczában levő telkek, u. m. t. cz. Csillagh József, Zakariás Antal, Ugron Gáspár és Márton János urak lakó házainak helyei, 30—50 évre haszonbérbe adatnak.

Vásár és haszonbérletről értekezhetni a szent Ferencz rendi zárda főnökségénél.

Székely-Udvarhelyt, 1901. nov. 22.

P. GYÖRGY JÓZSEF,
zárdafőnök.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony" védjegygyel és a „Richter" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.
Raktár: Nagysolymossy Koncz Ármin gyógyszertára Székely-Udvar elyt.

Szám 5413—1901 tlkvi

Hirdetmény.

Olasztelek községben a közösök (Közhelyek) arányositása következtében szükségessé vált és az 1892. XXIX. t.-cz. 2 §. 1. b. pontjaiban emlitett részleges tlkvi átalakitási eljárás befejeztetvén — ez azzal a felszólitással tétetik közzé

1., hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §§-oknak az 889. XXXVII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a. pontjában foglalt kiegészitéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §. a. és 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenitését kimutathatják e végből törlési keresetüket 6 (Hat) hónap alatt, vagyis **1902. junius 1-ső napjáig** bezárólag a tlkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbitható záros határidő eltelte után inditott törlési kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak esetében, ide értve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6. §-aiban foglalt kiegészitéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kivánnak irásbeli ellenmondásaikat 6 (hat) hónap alatt 1901. junius 1-ső napjáig bezárólag a tlkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő letelte után ellenmondásaik többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Mindazok kik az 1. és 2. pontban körülirt eseteken kivül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat, kik a tulajdonjog irányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16-§-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a tlkvi hatósághoz 6 (hat) hónap alatt, vagyis 1902. junius 1-ig bezárólag nyujtsák be, mert

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ezen meg nem hosszabbitható záros határidő elmulta után az emlitett bejegyzéseket csak a törvény rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerü másolatokat is csatoltak, vagy ilyenékat pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbiróság mint tlkvi hatóságtól Oklándon, 1901. november hó 21-én.

KONCZ KÁROLY,
kir. albiró.

BERKECZY LAJOS

ÉPÜLET- ÉS DISZMÜBÁDOGOS

ajánlja minden e szakmába vágó munkálatait, u. m.: toronyfedés, házfedés, ócska fedelek javitását utólagos fizetéssel is. Készletben minden bádogos munkák, fürdő kádak, bázi czikkek, konyhaeszközök és kertészeti czikkek. — Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

Az üzlet 15 évi fennállása a megrendelések és kiszolgálások kifogástalanságáról és szolidságáról tanuskodik. Minél számosabb megbizást kér

tisztelettel:
BERKECZY LAJOS bádogos mester,
Székely-Udvarhelyt.

REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA

A MAGYAR ÉS A VILÁGIRODALOM KINCSESHÁZA

Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

Gyönyörü diszkötéses házikönyvtár, mely felöleli a magyar és idegen irodalmak legértékesebb remekmüveit.

Évenkint hat kötet jelenik meg. — Egy-egy kötet ára diszkötésben 5 korona.

Az első sorozat 50 kötet. Ára 250 korona

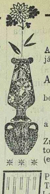

A gyüjteményből megjelent már az
I. és II. kötet: Petőfi összes költeményei. Akantisz, Telegdy, Tull, Neogrády 52 eredeti illusztrációjával. Életrajzi bevezetéssel ellátta dr. Ferenczi Zoltán. A két diszkötésü kötet ára 10 korona.

A következő kötetek lesznek:
III—IV. Kisfaludi Sándor összes költeményei. Életrajzi bevezetéssel ellátta Zilahi Kiss Béla (Sajtó alatt.)
V. Tóth Kálmán költeményei. (Sajtó alatt.)
Az első sorozatban — fentartván a változtatás jogát — a következő irók fognak szerepelni:
Magyar irodalom: Régi magyar költők, Pázmány, Zrinyi, Mikes, Csokonai, Bessenyei, Kazinczy, Kölcsei, Katonai, Kisfaludy Károly, Vörösmarty Mihály, Gara János (e két utóbbi közkincscsé válásuk idejében), Tóth Ede.
Külföldi irodalmak: Görög tragikusok, Homeros, Plutarchos, Latin költők tára, Schakspere, Byron, Longfellov, Tennyson, Goethe, Schiller, Molière, Musset, Victor Hugó, Leopárdi, Spanyol szinmütár, Firduzi.

MEGRENDELŐ IV.

Alólirott ezennel megrendelem BETEGH PÁL könyvkereskedéséből (Székely-Udvarhelyt)

A REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA első sorozatát 50 kötetben (Lampel R.-féle kiadás.)

Ára remek diszkötésben 250 korona.

A részletek a szállitástól kezdődőleg minden hó 1-én Betegh Pál könyvkereskedésében Székely-Udvarhelyt fizetendők mindaddig, mig a mü teljes vételára kiegyenlitve nincsen. A részletek be nem tartasa esetében a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a nevezett könyvkereskedésnek jogában áll portóköltségek hozzászámitása mellett postai megbizással beszedni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszünik és a rendelés vételára esedékessé válik. Per esetén alávetem magamat a székelyudvarhelyi kir. járásbiróság illetékességének. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételárért, fizetendő az átvételtől kezdődőleg ....kor. havi részletekben Székely-Udvarhelyt Betegh Pál könyvkereskedésében és kérem a .... kötet megküldését.

Külön kikötés: ....

Szóbeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet: .... Név: ....

Állás: ....

Az illetéki dijjegyzék 30. tétele értelmében bélyegmentes. Tessék olvashatóan aláirni.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy a már ismert, kitünő élvezeti szénsavas

BORHEGYI

név alatt általam forgalomba hozott

Bibarczfalvi viznek

kizárólagos elárusitását átvettem s igy azon kellemes helyzetben vagyok, hogy akik állandóan élvezik s legkevesebb

50 üveget

vesznek egyszerre 7 fillérért, kevesebb vételnél 8 fillérért szolgálhatom ki, daczára annak, hogy most a dugaszolás és az üvegek tisztán tartása s ugy a csinos kiállitás nagyobb költséget von maga után; vendéglősök részére 1 fil. áremeléssel

cz n-kupakkal

ellátva is szolgálhatok, mivel ezen viz a borszékit teljesen helyettesiti, tartalmánál fogva sokkal könnyebb s borral is igen kellemes üditő italul szolgál, azért a vendéglős urak részére is a legjobban ajánlhatom

Egyidejüleg bátor vagyok a t. közönség b. figyelmét 18 év óta fennálló, jól berendezett

füszer-, festék-, liszt-, lámpa- és vegyesárukereskedésemre

felhivni, hol minden e szakmába vágó árukban legszebb választék: pontos kiszolgálás mellett legmeszebb menő szolid árak szolgálnak alapul.

A t. közönség nagy b. figyelmét a fentiekre ismételten kérve, vagyok teljes tisztelettel

Gergely János.

Fogorvos

Perl József

American Dentis

Amerikában kiképzett Plombeur a napokban városunkba érkezik.

Készit müfogakat és légnyomatu fogsorokat vulcanitban és aranyban. — Korona- és hidmunka (szájpadlás nélkül).

Végez mindennemü fogorvosi mütéteket, u. m. fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását, fogak és gyökerek tömését aranynyal és más jónak bizonyult tömőanyaggal.

Lakása: »Budapest«-szálloda.

Rendel d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Tartózkodási idő 8 nap.

Máthé János hentes és mészáros üzlete

Székely-Udvarhelyt.

Szombatfalvi-ut, sajátház (volt Kovács Balázs féle telek)

Ajánlja most berendezett hentes és mészáros üzletét, melyben naponta friss marha-, borju- és sertéshus, zsir, szalonna, véres- és májashurka, valamint friss kolbász a legolcsóbb árak mellett kapható. Vendéglősöknek külön kedvezmény! Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

5982—901. sz. Felcsiki járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye felcsiki járásában a lemondás folytán üresedésbe jött csikdánfalvi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §. illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában körülirt elméleti képzettségüket; továbbá az 1886. évi XXII. t.-cz. 73. §-a értelmében magyar honosságukat és nagykoruságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi deczember hó 18-ig** annál is inkább adják be, mert a későbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni. Ezen állás javadalmazása:

1. Készpénz fizetés . . . . . 800 kor.
2. Lakbér . . . . 120 „
3. Irodai átalány . . . . . . 60 „
4. Természetben kiszolgáltatandó iroda-fütést, világitást. Külön küldönczöt kap; a magán munkálataiért és utazásaiért a szabályrendeletileg megállapitott dijakat élvezi.

A választás f. évi deczember 21-én d. e. 11 órakor fog megtartatni a községházánál. — Csik-Szereda, 1901. november 7-én.

Fejér Sándor s. k., főszolgabiró.

Czegléden

Unghváry László

300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéke megjelent s kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Vidéki eladók kerestetnek.

Uj czukrászüzlet

SZÉKELY-UDVARHELYEN a Főtéren
(Koncz Ármin-féle házban.)

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **czukrászüzletemet** Székely-Udvarhelyt a Főtéren megnyitottam, a hol is naponta friss sütemények, torták, ugymint minden czukrászati czikkek kaphatók.

Esküvőkre, keresztelőkre és minden ünnepi alkalmakra izletes és szépen diszitett tortákat készitek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

Ernst György

Kiadó lakások.

A főpiacztéren, **egy nagyobb utczai 3, 4, vagy 5 szobás, egy kisebb 2—3 szobás, konyhás, emeletes; egy kétszobás földszinti lakás,** mindenik mellékhelyiségekkel azonnal kiadó és átvehető.

Értekezhetni **Koncz Ármin** tulajdonos gyógyszerésznél.

BARTHA ANDRÁS

czipészmester
SZÉKELY-UDVARHELYT
Kossuth-u. 21.

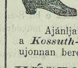

(Zálogház mellett.)

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe a *Kossuth-u. 21. sz.* (Zálogház mellett) egész ujonnan berendezett **férfi- és női**

KÉSZCZIPŐRAKTÁRÁT

és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően késziti kellő gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, *jutányos árak mellett* férfi-, női- és gyermekczipőket. Sokoldalu tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

Az 1895. évi carlói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállitásokon diszoklevéllel és aranyéremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer a biztos és kiváló gyors hatásu

REUMA-SZESZ köszvény, csuz, reuma, ischias stb. ellen.

Hatása meglepő, amennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csúzfájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasitással 1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.

Szegfü créme szegfü, májfolt, mitesser s az arcz- és kézbőr mindennemü tisztátlanságai ellen. Főuri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.

Szegfü pouder a teint-nek üdeséget s finomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszin s créme szinben. Egy doboz 1 korona.

Szegfü fogpor a fogak s foghus épségben tartására. A szájat dezinficziálja, a fogaknak vakitó fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 korona.

Szegfü szappan a legfinomabb toilett szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.

Haj-elixir a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s hajkikopás biztos meggátlására szolgál. Egy üveg 3 korona

Postán utánvéttel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a késztő:

Tokaji china-vasbor legkitünőbb minőségü saját termésü hegyaljai borból késztve. Kitünő és biztos hatásu szer vérszegénység, sápkór s idegesség ellen. Gyermekek kellemes izénél fogva igen szivesen veszik be. Fél literes üveg 5 korona, 1 liter 9. korona

Tourista olaj az egyedüli biztos szer tyukszem, szemölcs és börvastagodás gyökeres kigyógyitására. — Egy üveg ára 70 fillér

Gyomorbor legkitünőbb minőségü tokaji asszu ürmösből késztve. Biztos hatásu a már legrégibb gyomorbajok gyógyitására. Étvágytalanság, székrekedtség, görcsök s gyomorsütés egyedüli biztos óvszere. Egy üveg ára 3 korona.

Kapható csaknem az egész gyógyszertárakban.

WIDDER GYULA
gyógyszerész, Sátoraljaujhely.

Főraktárak Budapesten. Török József gyógyszertárában, Király-u. 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszertár"-ban Váczi-körut 17. Helybeli raktár. **Solymossy János** gyógyszertárában (Kossuth-utcza) és **Lengyel Samu** gyógyszerésznél Székely-Keresztur.

B U T O R

Grünwald Albert butorkereskedő **Brassó,** Kapu-u. 47—49. Legnagyobb **butorraktár a Reinhart Fülöp** aradi butorgyáros hirneves késztményei **gyári árakon.**

30 hálószoba 30 ebédlő 50 szalon és több uriszoba barock, renaissance, secessió és ónémet stilben állandóan raktáron vannak.

Nagy választék szalon- és futó szőnyegekben. Párisi, berlini, brüsseli stb. selyem, peluche szövetekben.

Kezeskedik kitünő minőségért, rendkivüli **olcsó árak mellett.** Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Épitéseket, épitkezéseket és *tervezéseket,* valamint költségelőirányzatokat teljesen szakszerüen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes berendezéssel elvállal

Vidéki megbizások is a leggyorsabban teljesittetnek.

Egyszerü levélbeni megkeresésekre azonnali kimeritő tájékozás adatik.

Szolid és felelősség melletti munka.

Vladár Ferencz

épitő vállalkozó

Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utcza, saját házában.

Jutányos árak.

Templomjavitásokat, oltártervezeteket s minden e szakmába vágó dolgokat pontosan elkészit.

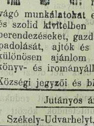

Épület- és butorasztalos

Van szerencsém értesiteni a nagyérdemü közönséget, hogy mindennemü az asztalos iparba vágó munkálatokat elvállalok, igy jutányos áron és szolid kivitelben késztek szoba- és konyhaberendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek padolását, ajtók és ablakokkal való felszerelését, különösen ajánlom remek müvü iróasztalaimat, könyv- és irományállványaimat.

Községi jegyzői és birói irodák teljes berendezését.

Jutányos árak, izléses munka!

Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utcza. (Saját házamban.)

BIRÓ FERENCZ.

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1901.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.